

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

โครงการนี้ได้ทำการปริวรรตตำรายาโบราณจากคัมภีร์ใบลานในจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อจัดทำเป็นหนังสือ เป็นการปริวรรตจากเอกสารโบราณประเภทคัมภีร์ใบลานที่จารด้วยอักษรธรรมอีสานจำนวน 2 ฉบับ คือ ตำรายาฉบับที่ 1 ฉบับสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำรายาฉบับที่ 2 ฉบับวัดอิสานทะเลเม่นชัย ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ผูก ซึ่งจากผลการปริวรรตพบว่ามียี่สิบมากกว่า 200 ชนิด ที่สามารถนำมาปรุงเป็นยารักษาโรคหรืออาการต่าง ๆ ได้ ดังแสดงในดัชนีตัวยา สมุนไพร สารมีฤทธิ์ที่ปรากฏในตำรายาฉบับสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และตำรายาฉบับวัดอิสานทะเลเม่นชัย ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งปรากฏอยู่ในบทที่ 3 ผลการดำเนินงาน ตำรายาเหล่านี้ล้วนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ทรัพย์สินทางภูมิปัญญาของบรรพชน ที่ได้บันทึกองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาติด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยโบราณในภาคอีสาน ปัจจุบันองค์ความรู้เหล่านี้กำลังจะเลือนหายไปจากสังคมไทยเนื่องด้วยเหตุผลที่เข้าถึงข้อมูลได้ลำบาก เพราะตัวอักษรที่จารในเอกสารโบราณนั้นเป็นอักษรโบราณที่ทันสมัยไปแล้ว คณะผู้ดำเนินงานได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาด้านนี้จึงได้จัดทำหนังสือการปริวรรตตำรายาโบราณจากคัมภีร์ใบลานในจังหวัดบุรีรัมย์ขึ้น เพื่อให้ภูมิปัญญาดังกล่าวเกิดประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปในแวดวงวิชาการ ตลอดจนจนเป็นการสืบทอดมรดกทางภูมิปัญญาของบรรพชนในคงอยู่อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

การลงพื้นที่เพื่อค้นหาตำรายาโบราณเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เนื่องจากเอกสารใบลานที่มีการจารึกตำรายาไว้ ส่วนใหญ่มีการจัดเก็บไม่ถูกวิธีทำให้เกิดการเสียหาย มีแมลงกัดกิน หรือบางตำรายามีการเสื่อมสภาพตามกาลเวลา ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรม การนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรค ควรมีกำลังคนและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาโบราณลงพื้นที่ช่วยกันค้นหาข้อมูลให้มากขึ้น